

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen	in upravnistvu prejemani:
celo leto K 24—	celo leto K 22—
pol leta 12—	pol leta 11—
četrt leta 6—	četrt leta 5:50
na mesec 2—	na mesec 1:90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Iskna vsak dan sveder izvzemati medelje in pravnike.

Inserati veljajo: peterostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru. Upravnistvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto K 25—	celo leto K 28—
pol leta 13—	pol leta 13—
četrt leta 6:50	četrt leta 6:50
na mesec 2:30	na mesec 2:30

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravnistvo: Knafljeva ulica št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

35.

(Iz sodnih krogov.)

Državni uradniki so dosegli, — ni dolgo tega, — da dobe po 35. službenih letih popolno pokojnino. Pridobitev petih let v to svrhu so poravnali sami s tem, da plačujejo za svojo pokojnino primerno višje odstotke, kakor so jih plačevali prej. Država radi te premembe gotovo ne bi imela izgube, toda starejši uradništvo s sam o skrbi, da ima vlada od omenjene prenamembe še večji dobiček, kakor ga je pričakovala. Večina teh okorelih birokratov se namreč sedaj ne zadovoljuje s polnimi 35. leti, ampak služi dalje do 40. let in še naprej. Uradniki v večjih krajih služijo zaradi tega prostovoljno dalje, ker ob upokojitvi zgube precejšnji del službene doklade, ki jo dobe odmerjene le toliko, kot uradniki v najmanjših krajih; uradniki manjših krajev, ki bi ob upokojitvi denarno celo nekaj pridobili, ker odpadejo plačila za pokojnino, nimajo nobenega vzroka nadaljnjega službovanja, razun kako morebitno komisijo, ki si jo privoščijo — za poljšek. Taki ljudje, ki si na stare dni radi par grošev ali celo v svojo zgrubo ne privoščijo zasluženega pokojja, ne pomislijo, da s tem ovirajo napredek nekoliko mlajših tovarišev, ki bi za svojo rodino bridko potrebovali plačo, katero jim odjedajo taki za pokoj godni predniki, čeprav jim ista plača tudi v pokoji ne odide.

Vlada je, kakor rečeno, gotovo zadovoljna s takimi neutrudnimi služabniki, ker ji ni treba plačevati pokojnine, ter poleg tega iz omenjenega ali pa iz političnega ozira te veterane celo drži z raznimi obljubami, ki nje zopet ne stanejo nič, bodisi da jih tudi izpolni.

Najcenejša taka nagrada je, da dobi dotičnik naslov in značaj za en red višjega uradniškega čina, v kakršnem je v resnici. S tem dobi v slučaju smrti njegova vdova z morebitnimi nedoletnimi otroci neznatno višjo preskrbino. Te negotove dobrote seveda ne plačuje vlada, ampak trpe jo še službojuči uradniki, ker morajo še tisti čas, ko odlikovanece služi dalje, ostali v nižjem plačilnem razredu in morda po nepotrebnem plačevati morebiti, ravno toliko časa pokojninske doneske. Če bi namreč njih prednik šel prej v pokoj, bi prej napredovali in potem tudi lahko do-

služili ob navadnem času; ker pa ne gre, morajo čakati na svoj napredek in potem zopet služiti ter pokojnino plačevati preko normalne dobe.

Kakor smo čuli, pa si vlada taka odlikovanja celo odkupuje s tem, da ostane dotičnik saj še eno leto v službi. S tem se odlikovanece zahvaljuje vladi, da ga ni ob času v resnici pomaknila v višji činovni red, kakor je bil morebiti v resnici zaslužil.

Tako ravnanje za vlado gotovo ni častno in moralo bi se mu napraviti s primernim zakonom konec; toda nič manj nečastno ni to za uradnike, ki se dajo na tak način zlorabljeni.

To nepoznavanje in preziranje skupnih uradniških koristi mislimo, da bi bilo mogoče pri nižjih, v drugem okrožju živečih uradnikih; a ravno ti imajo več kolegijske zavesti kakor žal — naši sodniki!

V tem oziru je jako poučno listanje konkretnega statusa za okrožje nadsodišča graškega.

Pri nadsodišču samem imamo predsednikovega namestnika, ki služi že nad 40 let, med 14. svetniki jih ima polovica nad 35. službenih let. Predsednik deželnega sodišča v Gradcu služi nad 40 let in izmed osmeri predsednikov okrožnih sodišč in predsednikov namestnikov pri zbornih sodiščih samo dva še nimata 35. službenih let. Prav slično pa je to razmerje med nadsodniki in svetniki pri zbornih in tudi okrajnih sodiščih. To pa velja, kar je obče znano, tudi o sodnikih slovenske narodnosti. Ravno to je, kar poudarjamo, ker se s takim službovanjem škoduje našim narodnim koristim.

Prilika nas sili, da zopet omenjamo imenovanje predsednika ljubljanskega dež. sodišča. Upokojeni pl. Levčnik je služil nad 43 let; držali so ga, da se je zgodil — Elsner. Ko bi bil šel pl. Levčnik vsaj pred tremi leti v zaslužni pokoj, bi ne imel nikake materialne škode; umaknil bi se vrednemu nasledniku, ki je mogel biti tedaj le — dr. Kavčič. Ta bi justični upravi koristil, ne mogel bi pa škodovati v svoji konservativni poslušnosti niti Slovincem niti Nemcem, in vendar ga niso imenovali v Ljubljano, da niso mu privoščili čina dvornega svetnika niti v skromnem Novem mestu!

Ne motimo se, ako trdimo, da so imeli za to nameravano preziranje formalni izgovori, da ima dr. Kavčič sedaj z vojaščino že 35. službenih let,

da ga torej ne morejo — godnega za pokoj — pomakniti še v višji činovni red. Res je v zadnjem konkretnem statusu en sam nadsodnik, ki je bil na to mesto pomaknjen po 35. služb. letih.

Dr. Kavčič se ni dal premamiti obljubam za naslov in značaj dvornega svetnika, po pravici je bil užaljen in je — šel. S tem je napravil mesto nasledniku, in skrb naših zastopnikov bodi, da se obvarje vsaj to naše — posestno stanje. Vpokojeni predsednik novomeškega okrožnega sodišča bo lahko tudi v pokoji deloval v korist svojega naroda. Drugim dozorim našimcem pa bo dr. Kavčič vzgled, da se ne dajo omamiti z ničevimi obljubami justične uprave in naj ji ne dajo s tem časa, da vzgoji take nasledke, kateri nas niso vredni, naše sedaj še za napredovanje zmogne ljudi pa da potem pošlje v pokoj. Skrb jim bodi svoja in narodova čast, naj torej store, kakor je storil dr. Kavčič! M.

Manifestacije za reciprociteto zagrebskega vseučilišča.

Zagreb, 14. dec

Juristi iz Dalmacije in Istre so sklenili protestirati proti nameravani rešitvi reciprocitete zagrebske univerze, po kateri bi morali polagati izpite pred posebno komisijo v Zadru. To bi bilo za nje slabše kot je dosedaj.

Odločili so se manifestirati za reciprociteto ter so za to zainteresirali, kakor navadno, celokupno akademsko mladino. Vsled tega je bil Zagreb od petka do torika neprenehoma v manifestacijah, katere so se pa spreminile v ostre denunciacije, ki bi utegnile imeti posledice.

V soboto zvečer so sklicali pred univerzo celokupno dijaštvo tega vseučilišča, kjer so posamezni govorniki ponovno iznesli celo vprašanje na dan. Dalmatinci in Istrani se ne zadovoljijo s priznanjem samih izpitov ali samih rigorozov, ampak zahtevajo popolno reciprociteto in protestirajo proti taki nameravani rešitvi — poniževalni za njih in za zagrebsko univerzo. Skupščina se je končala z manifestacijskim pohodom po mestu.

V nedeljo zjutraj so se akademiki zopet zbrali pred univerzo.

Dalmatince Kozul in Istran Krajcar sta govorila o krivicah, ki jih avstrijska vlada nanaša Jugoslovanom.

Zvečer se je zbrala pred univerzo razen akademikov tudi velika množica občinstva. Da se je popolnoma pridobilo za stvar, kritiziralo se je in grajalo postopanje madžarskih poslancev v ogrsko-hrvaškem saboru, protestiralo se je proti žalitvam, ki jih je hrvaški narod in jezik čul v peštanskem saboru od strani Madžarov.

Dalmatince Mimica je raztolmacil, da bi nameravana rešitev reciprocitete vrgla »avstrijske« dijake za nekaj stopinj pogodnosti nazaj od dosedanjega stanja.

Istran Mahnič je točno preciziral zahteve Dalmatincev in Istranov. — Istran Krajcar je naglašal, da se za to pravično zahtevo mora zainteresirati vse sloje hrvaškega naroda širom Hrvaške, Slavonije in Dalmacije, Istre itd.

Apeliral je na jugoslovanske poslance v državnem zboru, na dalmatinske in istrske narodne občine, na hrvaške poslance, na avtonomno hrvaško vlado in na akademski senat zagrebskega vseučilišča, naj se tudi oni enkrat se energično zavamejo za te njihove pravične zahteve.

Hrvat Piškulić upa, da se bodo tudi Slovinci brez razlike trank potegovali za reciprociteto zagrebskega vseučilišča, za ta najvišji kulturni zavod hrvaškega naroda. Dokler sami od »majčice Avstrije« ne dobijo lastne univerze, imajo Hrvati vedno razprostrte roke, da objamejo svoje bratske kolege iz Kranjske, Štajerske, Koroške in Primorske. Hrvasčine se lahko privadijo — in v Zagrebu so ravno tako med svojimi brati, kakor v Pragi ali Lje — druge po velikem slovanskem svein. S tem bi se tudi v resnici spopolnila naša »Slovenac i Hrvat za uvijek brat i brat!«

Govorilo se je o Bienertu, Khuen-Hedervaryu in dr. Med navdušenjem množice iztrgali so nekateri na Khuen-Hedervaryevem trgu ploščo z njegovim imenom, katero so pozneje razbili ob podnožju spomenika Jelačića. To je bil vrhunec tega dneva.

Drugi dan se je imelo razbiti vse znake tukajšnjih ogrsko-hrvaških

skupnih uradov, madžarskega kazina, šole, kolodvora itd.

Ko je vseučiliščen Mahnič otvoril skupščino, oziroma pripravo za manifestacijski obhod, stopil je policijski komisar na vseučiliški vrt in pozval akademike, naj se razidejo. Ti-le so se zagnali po stopnicah k njemu ter odločno protestirali proti temu, da policija stopa na akademsko tla. Poklicani rektor, dr. Rorauer, razjasnil je policiji in dijakom, da redarstvo ima pristop v vrt, ali ne na stopnice. Pozval je vseučiliščno omladino, naj se razide, ker le to bi bilo edino v interesu same stvari. Obljubil je, da se bo akademski senat spet zavzel, da se že enkrat povoljno konča ta boj za reciprociteto. Ne vseučiliščniki, niti policija se niso hoteli vdati. Nastal je vihar dijakov proti policiji. Nekaj komadov lesa je padlo na redarstvo. Nato so akademiki po primernem govoru zažgali Khuenovo sliko; nato so se razšli, ali zamudili so se na ulici v malih gručah in s tem zadržali policijo, dokler so drugi med tem časom razbili madžarski kazino. Drugi napadi niso uspeli vsled alarmiranja rezervne policije.

Sklenili so mirovati, ker so se zagrebski trgovci pritožili, da se jim v tem predbožičnem času zelo škodi z demonstracijami in ker so se pogodili s policijo, da jim dovoli v četrtek še eno veliko skupščino, s katero bi se imelo končati za nekaj časa. Na to skupščino pridejo tukajšnji poslanci in akademski senat, a vršila se bo na velikem trgu pred univerzo.

Dnevne vesti.

+ Najnovejši polom. Mogočno so klerikali odpirali usta in kričali, da odstopišvi vladi ne dovolijo ničesar, absolutno ničesar in pod nobenim pogojem. Snosni »Slovenec« je to slovesno raztrobental. Tej vladi ničesar. »Naša stranka mirno čaka, kako se razvije položaj. Nikakega povoda nima, da opusti svojo rezervo«, tako oznanja dr. Susteršič. Še ostreje se izraža dr. Korošec: »Vladi, ki je že demisionirala, ne moremo dovoliti niti ene takozvanih državnih potrebščin, ne začasnega proračuna, ne bančne predloge, kakor tudi ne srske trgovske pogodbe. — Nasproti vsem poizkusom dati vladi, ki je demisionirala, to, česar pred demisijo gove malomarnosti izpovedal prav po očetovsko.

Tako so posedli posebno ob zimskih večerih vsi od prvega do zadnjega s Heleno in njeno materjo okrog dolge mize in Vladimir je moral igrati skoro neprenehoma. Stric Ivan je sedel vedno koncem mize važno in modro v enomer pušec iz dolge turške lule in prikimalav kakor v taktu. Teta Terezija je zakurila včasih v samovarju in ob taki priliki je imel seveda vedno stric Ivan prvo besedo. Hvalil je talent Vladimira Končaja tako brezmejno, da je prišel ta večkrat v zadrego in to posebno — ako je bila v družbi Helena, ki je v njegovi navzočnosti govorila zelo malo ali pa tudi nič. Gledala je samo nepremično kakor zamaknjena na Vladimirove nežne, prožne prste, ki so se igrali s strunami tako graciozno, kakor še ni videla Helena nikoli. In tako se je sčasom vselilo v njeno srce neko tiho nagnenje do Vladimira, ki pa mu ni vedela ne vzroka ne postanka. Čutila je, da bi bila neizmerno srečna ko bi mogla sedeti vedno tako ob njem in piti vedno luč njegovih temnih oči. Zato je vedno težko čakala večera, da pohiti k stricu Ivanu. Vladimir Končaj pa je bil kakor vedno: resen in vpluden napram vsakemu, včasih celo izvanredno zabaven, a to le redko, ker nevedno je sijala iz njegovih oči neka, tiha resnost in Heleni se je zdelo večkrat, da je žalosten.

LISTEK.

Greh iz davnine.

Bogdan Ljubič.

Raznesla se je novica po mestu kakor blisk: bančnega uradnika Vladimira Končaja so zaprli. Na vse zgodaj so ga aretirali v njegovem stanovanju in oddali deželnemu sodišču: poveril je kujon osem tisočakov.

»In kdo bi si mislil, da je tak neprividni.« so se začudili znanci in prijatelji njegov, so začudeno zmajevali z glavami —

»Saj vendar ni mogoče, da bi bil kaj takega zmožen Vladimir!«

In novica je šla od ust do ust, dokler ni prihitela tudi v tisto visoko hišo, kjer je stanovala Končajeve ljubica Helena.

Stala je pred visokim zrealom in si ravnala dolge črne lase, ko je prihitela mati vsa prestrašena in blede.

»Helena, ne prestraši se,« je zajecala in ji položila roko na ramo.

Helena je razprla napol v strahu, napol v radovednosti svoje velike, črne oči in ni spregovorila ničesar. Gledala je v blede mater in sapa ji je jela zastajati.

»Kaj se je zgodilo mati?« je povpraševala naposled in glas se ji je tresel, ker slutila je, da se je moralo pripetiti nekaj groznega.

Takrat se je vrgla mati čez posteljo in zakričala pretresujoče:

»Moj bog, ta škandal! Ta sramota! ...«

Helena je obstala na mestu in se ni ganila. Gledala je na mater in ustnice so ji vztrepetavale ...

»Mati, govorite vendar,« je izječala naposled in jo skušala dvigniti, a mati je rila z obrazom v blazine in ihtela, da so se ji stresala ramena in hrbtišče.

»Helena — otrok nesrečni —« je vzkliknila naposled med jokom in objela prestrašeno hčer — »Helena — ubožica, — tvoj ženin — tvoj Vladimir je — tat! Poveril je —«

Dalje zopet ni mogla.

Helena je zastrmela in je stisnila drobne ustnice. Obrvi sta se ji začrtali v čisto ravno črto in ves obraz se ji je pobelil s čudno bledico. Parkrat so se ji dvignile prsi kot da jim primanjkuje zraka, na to je prišla mater za obe roki in vzkliknila z glasom, v katerem ni bilo ne bolesti, ne prestrašenosti:

»Mati, kaj pa vendar govorite — mati —«

Toda mati jo je pogledala s solznimi očmi in prikimala. Slišala boš, ako ne verjameš — danes zjutraj so ga aretirali —«

»Vladimira!« je zakričala takrat Helena in se prišla z obema rokama za čelo. »Vladimira — mojega Vladimira, mati! O bog, saj ni res, saj ni mogoče!«

»Osem tisoč je poveril,« je dejala mati skoro šepetaje in se je obrnila v stran.

Takrat je klonila Heleni lepa glava počasi na prsi, dvojce debelih solz je kanilo na preprogo in hip na to se je zgrudila na divan v silnem joku.

Skozi gardine so lili v sobo jenski žarki medlo in žalostno kot da čutijo z njo, ki je ležala tam na divanu in jokala kakor otrok ...

Mati je stala nekaj časa ob njej, nato je odšla počasi in se med vrati še enkrat ozrla nazaj.

»Umiri se, Helena!«

Nato je odšla in je tiho zaprla vrata za seboj.

Helena pa je ležala tam in v hipu so preletele njene zmene in trudne misli vse solčne dni njene mlade sreče in vse posledice tega groznega konca ...

Pred tremi leti, takrat je imela Helena osemnajst let, je zahrepenela njena mlada duša naenkrat, da sama ni vedela ne kdaj, ne kako se je zgodilo — za Vladimirom Končajem. Helena do takrat še ni ljubila. Dobila je pač, kakor vsaka lepa mladenka že pred leti, ko je nista še kratko krilo par silno zaljub-

2

potrebno, a brez pomoči od zunaj neizvedljivo, zato se obrežemo danes do javnosti, do slavnega občinstva v Savinski dolini in drugod, da nam pomore s kakim denarnim prispevkom do izvršitve naših dobrih namenov. Obrnili smo se na slavne posojilnice v našem obližju in do nekaterih posameznih rodoljubov, izmed katerih so se nekateri že odzvali. Danes pa javen apel na darežljiva srca! Ne zahtevamo, niti ne prosimo veliko, za vsak najmanjši dar bomo vsakomur hvaležni ter imena darovalcev v slov. listi objavili v splošno zadovolje. Naša — božičnica — slovenski mladini je skupno delo poljskih Slovencev brez razlike strank, zato upamo, da bo naša prošnja zadobila lep odmev tudi od vseh strani, brez razlike strank. Polzela je središče spodnje Savinske doline, zato potrebna temveč pozornosti in podpore. Podpirajte nas torej v težkem delu. Darujmo vsi pod geslom: »Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača!« P. S. Darovi naj se blagovolijo nasloviti na: šolsko vodstvo v Polzeli!

Politično in prosvetno društvo za Krakovo in Trnovo

priređi

v nedeljo, 18. decembra 1910 ob 3. pop. v gostilni g. Antona Steinerja na Opekarski cesti shod narodno-naprednih volilcev in volilk

krakovsko-trnovskega okraja.

Na shodu bosta govorila deželna poslanca gosp. dr. Ivan Tavčar in gosp. dr. Karel Triller.

Ker je shod splošno važnega pomena, se ga gotovo udeležijo vsi narodno - napredni volilci in volilke okraja, ki jim je kaj mar lastna korist.

Zato vsi na shod, da daste primeren odgovor na infamno natečevanje in žaljenje izza klerikalnega shodiča, ki se je vršil v znani Kotnikovi gostilni na Opekarski cesti dne 4. decembra.

Odbor.

Prosveta.

Slovensko deželno gledališče. Danes prvič Kalmánova opereta »Jesenski manever« (za nepar). — V soboto prvič v sezoni Tolstoj-Bataillova drama v 4 dejanjih in s predigro »Vstajenje« (za par). — V nedeljo popoldne drugič »Vstajenje« (za lože nepar), zvečer »Jesenski manever« (za par).

»Slovenska Matica«. Danes so izšle letošnje knjige »Slov. Matic«. Poleg »Letopisa« je »Matica« izdala sledeče knjige: 1. Zbornik, ki obsega pravno zgodovinsko delo dr. Bogumila Vošnjaka; »Ustava in uprava ilirskih dežel (1809—1813)«; 2. Vojvodina Koroška, II. zvezek, zgodovinski opis (s 13 slikami) spisal prof. dr. Matko Potočnik; 3. Prevodi iz svetovne književnosti: »Jan Marija Plojhar« češki spisal Julij Zeyer, preložil Podlimbarski; 4. Knezova knjižnica: »Brambovec«, zgodovinski roman, spisal dr. Iv. Lah; 4. Zabavna knjižnica: »Pegam in Lambergar«, povest, spisal dr. Fr. Detela. O prvih treh knjigah priobčimo še posebne ocene, Lahovega romana je izšel letos šele prvi del in ni mogoče o njem izreči še sodbe. Lah se je kot pisatelj zgodovinskih romanov dobro upeljal s knjigo »Vaška kronika«. Detelova povest »Pegam in Lambergar« je izšla sedaj v drugi izdaji. Prvo izdajo te povesti je izdala »Matica« že pred leti in je bilo tedaj to delo prav ugodno sprejeto.

V Narodnem domu novomeškem bo v soboto, dne 17. t. m. javno predavanje. Predavatelj je g. dr. C. Jelenec. Predmet: Razvoj avstrijske ustave.

II. splošni gostilničarski shod.

Danes dopoldne se je vršil v veliki dvorani »Mestnega doma« prav dobro obiskan gostilničarski shod. Med udeleženci je bilo tudi precejšnje število gostilničark, veselo znamenje za zavednost. Došle gostilničarje iz cele Kranjske je pozdravil g. načelnik Ogorelec. Posebej je pozdravil g. mag. svetnika Šeska kot zastopnika trnovske in obrtne zbornice, deželnega in državnega poslanca Višnikarja in zadržnega inštruktorja g. dr. Blodiga. Odbor se izvoli isti.

Dr. Windischer pozdravi došle v imenu trgoveke in obrtne zbornice in obrtnega sodišča in polaga došlim na srce stanovsko organizacijo. Tudi pri nas se razširja organizacija, po-

sebeno med gostilničarji, čemur se do kasnejši, ki jih prireja »Zveza gostilničarskih združenj«. Želi posvetovanju največjih uspehov.

Poslanec Višnikar govori v imenu narodno - napredne stranke in poudarja važnost gostilničarske obrti. Treba je strokovno izobrazbe, kar bo eminenčno vplivalo tudi na tujski promet. Gostilničarski in kuharski tečajji skrbje za krepek in soliden naraščaj.

V imenu mestnega magistrata in občine pozdravi došle g. mag. svetnik Šesek in se pridružuje izvajanjem dr. Windischerja.

Dr. Blodig se spominja prvega gostilničarskega shoda in opisuje vpliv obrtnega reda na razvoj organizacije. Zveza deluje krepko za osnivanje novih združenj.

Zapisnikar poroča o I. gostilničarskem shodu. Nato se preide na dnevni red. Zapisnikar poroča o I. gostilničarskem shodu. Izginila je od tedaj škodljiva poizkuševalna klet. Glede vinotočev pod vežo se ni doseglo ničesar, ker je deželna vlada poudarjala, da je treba za to zakona. V zadancanju vina za privatnike, ki nimajo gostilne, se ni doseglo nič, ker deželni odbor ne odgovori.

Odrava privatnih izkuhov se ni dosegla. Obrtno sodišče pa se je ustanovilo. Zadruga je sklenila, prirediti kuharske tečaje, v koliko to izpolnjuje, imamo jasne dokaze. Ustanovila pa se je tudi gostilničarska zveza. Za zapisnikarjem poročilom je govoril o enotni prireditvi policijskih ur g. Humer iz Jesenic. — Poudarja, da imamo policijske ure urejene še po zakonu iz leta 1855., po katerem se morajo gostilnice zapirati od 1. novembra do aprila ob 10, sicer pa ob 11. Izprememba razmer zaheva tudi izpremembo policijskih ur. Kranjska je v tem oziru najslabša. Goriška ima policijsko uro v celnem letu ob 11., ravnotako v drugih deželah. Edino Koroška je sicer podobna Kranjski, policijska ura pa je tam 12. ura. Danes zahtevamo, da se na Kranjskem vpeljejo vsaj koroške razmere. Deželna vlada je podobno prošnjo iz lanskega leta kratkoma odklonila in se opirala na to, da je vsakemu gostilničarju na pravo voljo dano, prositi za sebe od slučaja do slučaja za podaljšanje policijske ure. Podobno je rešilo okrajno glavarstvo v Radovljici podobno prošnjo. Treba je preuredbe policijskega reda, da se policijska ura določi za gostilne na 12., za kavarne pa ob 2. ponoči. Poda resolucijo te vsebine, ki se enoglasno sprejme z vihnarim navdušenjem.

Za njim govori g. Paternost iz Postojne o načinu, kako postojnsko okrajno glavarstvo podeljuje gostilniške koncesije proti mnenju združenja in občin. Dve osebi, Jager Jernej in Jager Josipina sta prosili za koncesijo. Občinski odbor je odbil prošnjo, isto je storila zadruga in vendar je dobila Jager Josipina koncesijo, Jager Jernej pa ne. V Nemški vasi se pa, kljub temu, da tam ni nobene gostilne, ni dala koncesija. Predlaga resolucijo, da naj se ozira v prvi vrsti na mnenje in sklepe združenja in občinskih odborov. Resolucija se sprejme soglasno. — Temu pripomni g. Gombač, kletarski nadzornik, da naj se koncesije dajo le sposobnim ljudem, ki se izkažejo za obvladanjem svoje stroke in znanjem o kletarstvu. Opozarja na vinko postavo iz leta 1907, na nalogo kletarskih nadzornikov in poroča o kaznih. Tako se je kaznovalo radi prodaje ponarejenega ali polvina 8 gostilničarjev po 10 do 100 K, eden na 14 dni, enemu se je izlilo 8 hl, radi cikastih vin 5, radi sladkanega vina 1, radi cukranega vina brez dovoljenja 1 za 30 K, radi prodaje barvil se je prepovedala enemu lekarnarju nadaljna prodaja, radi prodaje esenc je bil kaznovan 1. Nato podaja različne nasvete. Večina vin, ki so bila sumljiva, in zaradi česar so bili gostilničarji kaznovani, je bila iz Istre in s Hrvaškega. Živahno odobravanje je sledilo njegovim pojasnilom. Debate se udeležijo tudi gosp. Kenda in stavi

resolucijo:

Z ozirom na to, da se glasom vinske postavbe z 12. aprila 1907, št. 210 sodnijsko kaznujejo oni gostilničarji in vinski trgovci, ki se brez vednosti pregreše zoper §§ 5., 6., 7. in 8. vinskega zakona in to večkrat tako občutno, da mu škodi to ne le na ugledu, marveč tudi znatno v gmohtnem oziru, naproša danes zveza gost. zadrug, da sl. dež. vlada izposluje pri ministristvu tako izpremembo, da se v bodoče kaznujejo oni, kateremu se dokaže, da je faktično gornji pregrešek zakrivil.

Resolucija se soglasno sprejme. K ureditvi domačih trafik poroča g. Dachs iz Ljubljane. Že lani se je prosilo za tako ureditev. Davkarja pa mora seveda šele študirati in študirati. Na Dunaju se je sklenilo, da z 31. decembrom 1910 ne prodajajo več smotk, mi pa hočemo ustavititi to prodajanje z 31. decembrom 1911. Stavi enako glasečo se resolucijo, ki se soglasno sprejme. Resolu-

cija g. Korbarja iz Zagorja v zadevi odprave prodajanja piva, vina in žganja v zapobatenih steklenicah po trgovcih, se sprejme istotako enoglasno.

G. Bučar iz Kostanjevice govori nato o točenju pod vežo. Postava je stara že čez 100 let in je prava nadloga za vinorodne kraje, še hujeje je z grmotači. Poudarja tudi škodljivost vinotočev za kmeta. Predlaga resolucijo naj se izpremeni zakon v tem oziru, da se dovoljuje točenje samo onim, ki svojega vina ne morejo prodati. Opozore naj se okr. glavarstva na zakon iz l. 1853. radi točenja na sejnih. Resolucija se soglasno sprejme.

O potrebi zadržnega inštruktorja govori g. Kenda. Vsi uspehi ki so se dosegli, so se dosegli potom organizacije. Treba je pa tej organizaciji moči, ki je organizaciji vedno na razpolago, ker g. dr. Blodig ne more vsega sam zmagati. Predlaga resolucijo:

Visoko c. kr. trg. ministristvo blagovoli z ozirom na sedanje razmere gostilničarskega združništva na Kranjskem, imenovati za deželno Kranjsko lastnega zadržnega inštruktorja, z uradnim sedežem v Ljubljani. Podpisana zveza se usvoja pripomniti, da je leta 1908 enak sklep storil občinski svet ljubljanski in pa trgovska in obrtna zbornica za Kranjsko in pa l. 1909 dež. zveza kranjskih obrtnih združenj v Ljubljani. Govori potem še o organizacijah v sodnodavnih okrajih in predlaga, da bi bilo na Kranjskem treba najmanj 37 združenj. Dolenjska je v tem oziru najbolj zaspana. V tem oziru stavi naslednji predlog.

Na II. gost. shodu, vršočem se dne 15. decembra 1910 v Ljubljani iz cele dežele Kranjske zbrani gostilničarji pozivljajo dež. zvezo gostilničarskih združenj v Ljubljani, naj pospeši delovanje za organizacijo gostilničarjev na Kranjskem. Predvsem naj gleda na to, da ustanovi v vsakem sodnodavnem okraju v večjih okrajih po več in pri manjših okrajih vsaj po eno gost. zadrugo. Ko bodo obstale za vsako okr. glavarstvo vsaj 3 zadrug, ki naj bodo članice zveze, potem naj zveza stremi za tem, da se še za vsako okr. glavarstvo ustanovi okrajna zveza, ter gleda naj tudi na to, da se še iz sedaj obstoječih kolektivnih združenj izločijo gostilničarji, iz katerih naj se ustanovi strokovna zadruga. Resolucija o potrebi posebnega zadržnega inštruktorja in predlog o razširjenju organizacije se enoglasno sprejmeta.

G. posl. Višnikar prav toplo pozdravlja resolucijo glede zadržnega inštruktorja s posebnim ozirom na preobložitev g. dr. Blodiga z delom. Ministristvo je takemu predlogu tudi celo naklonjeno, zato pa je treba tem odločeno poudarjati to zahtevo.

Govoril je potem še g. Kamenšek k predlogu o zadržnem inštruktorju, graja, da se ni urad, kljub svoji preobloženosti z delom, zadostno briga za zadrug. Navaja slučaj ustanovitve zadrug na Bledu. Zveza naj sklene resolucijo, da naj urad v Trstu v bodoče gre pri ustanovitvi zadrug bolj na roko. G. Blodig da pojasnilo, da se je urad strogo držal predpisov. Replicira mu g. Kamenšek, naj olajšuje urad ljudem organizacijo, ne pa dela gostilničarjem ovire.

Zadevno draginje živil, posebno mesa in o zahtevi po otvoritvi vvoza iz Srbije se prečita resolucija, ki se enoglasno sprejme.

G. Keržina iz Št. Petra predlaga dodatno, naj se izvoz živine na Laško in v druge dežele omeji. G. Kamenšek misli, da ta dostavek ni izvršljiv. Dodatek g. Keržine se odklanja.

Istotako se sprejme zahtevanje in resolucija, da bi se dolenska železnica že vendar enkrat podaljšala in strnila zveza s Hrvaško in Dalmacijo.

K povišanju deželnih naklad na užitino govori g. Kavčič iz Ljubljane in protestira proti takemu povišanju. Slabega finančialnega stanja dežele s tem ne bo konec. Vzglad nam naj bodejo Čehi in Nižjeavstriji. Predlaga resolucijo na dež. odbor, oz. dež. zbor, ki se enoglasno sprejme.

V razpravo pride resolucija na oblastva, da naj se pri prenosu gostilniške obrti na otroke ali naslednike ozira na stare pravice. Govori g. Cerar iz Kamnika. Oblast naj ne prikraja naslednikom njih starih pravic, kakor se to danes žal le prepogosto dogaja. Največkrat se tem naslednikom prikraja pravice posebnosti glede točenja žganja po gostilnah. Obrtna oblast naj respektira stare pravice, naj ne jaha na mrtvem paragrafu, marveč naj se ozira na koristi ljudstva. Predlaga tozadevno resolucijo, združeno s protestom proti izdajanju koncesij na novo za otvoritev žganjarij. Isti govornik stavi še predlog glede odprave vinotočev čez ulico in trgovskih žganjarij, oblastva naj tega ne dovoljujejo in že obstoječe omeje. Resolucija in predlog se enoglasno sprejme.

G. Krapež govori o prisilnem oddajanju v najem in rubljenju gostilniških koncesij. Navaja konkreten slučaj, ki se je dogdil pred kratkim in predlaga tozadevno resolucijo, ki se enoglasno sprejme.

Po izbrpanem dnevnem redu prečita g. Ogorelec došle brzojavke, ki so jih poslali Engelbert Franchetti, Kregar in sovrstniki iz Nabržine.

Pri slučajnostih pojasnih g. Humer delovanje g. dr. Bloudeka, ki je vedno hodil pri snovanju združenj na roko snovalcem. G. Kamenšek kritikuje še enkrat delovanje g. inštruktorja in protestuje proti temu, da bi se izreklo zaupanje dr. Bloudeku in s tem indirektno uradu.

G. Paternost predlaga g. inštruktorju zahvalo, nasprotno g. Kamenšek naj se danes principijalno ne izreka zahtval. Zadnji predlog obvelja.

K slučajnostim govori še g. Tomažič iz Šiške, v zadevi pivovarne. Končno predlaga ustanovitev lastne pivovarne ali pa priklopitev k že obstoječi.

Za njim je zaključil g. načelnik Ogorelec zborovanje ob 1. popoldne.

Slovenski Jug.

— Prelom z Ogrsko na Hrvaškem. V torek popoldne so imeli zastopniki hrvaško - srbske koalicije, Starčevića in klerikalne stranke v Zagrebu konferenco, na kateri so se posvetovali o konstituiranju hrvaškega sabora. Te konference so se udeležili: za hrvaško - srbsko koalicijo dr. Ivan Lorković in Svetozar Pribičević, za Starčevićovo stranko Stjepan Zagorac in Cezar Akačić, za klerikalno stranko pa dr. Aleksander Horvat in dr. Franjo Milobar. Konferenca se bo nadaljevala te dni, ker hočejo delegatje, da se preje posvetojuje o izvrševalnih odbori, preden store definitivne sklepe. Kakor se zatrjuje, zahtevajo zastopniki Starčevića in klerikalne stranke od hrvaško - srbske koalicije, da se odreče nagodba z Ogrsko ter se postavi na stališče, da mora Hrvaška popolnoma pretrgati zveze z Ogrsko. Konstituiranje sabora ni samo parlamentarno, marveč tudi politično vprašanje. Zato so Starčevićanci in klerikalci za kooperacijo s hrvaško-srbsko koalicijo samo v tem slučaju, ako sprejme tudi koalicija popoln prelom z Ogrsko kot podlago za kooperacijo.

— Hrvaško časnikarsko društvo. Ustanovni občni zbor hrvaškega časnikarskega društva v Zagrebu se vrši v nedeljo, dne 18. decembra ob 10. dopoldne v prostorih »Hrvaške Matic«. Na dnevnem redu ustanovnega občnega zbora so te - le točke: Sprejemanje članov, absolutni pripravljalnemu odboru ter volitev odbora, nadzorstva in razsodišča.

— Umetniška razstava v Osijeku. Pisateljski klub v Osijeku otvori dne 26. decembra umetniško razstavo, katere se udeležijo razni ugledni hrvaški umetniki. Razstava bo nameščena v veliki dvorani županijskega poslopja.

— Gledališče v Osijeku. Na gledališču v Osijeku je v zadnjem času z velikim uspehom gostovala naša rojakinja gospa Borštnik - Zvonarjeva. Njena igra je tako ugajala, da namerava gledališki intendant gospo Borštnikovo za stalno angažirati.

— Premestitev dalmatinskega namestništva iz Zadra. »Prava Crvena Hrvatska« javlja, da ima vlada namen, da premesti dalmatinsko namestništvo iz Zadra v Dubrovnik. Koliko je na tej vesti resnice, ne vemo, pripominjamo samo, da se je nedavno tega širila vest, da se namestništvo premesti v Split.

— Naredniki — realci. Iz Mostarja javljajo: Naredniki tukajšnje posadke so dne 12. decembra jeli obiskovati večerne kurze za nižjo realko, ki se vrše v gimnazijskem poslopju. Poučujejo na teh kurzi gimnazijski profesorji. Te kurze obiskuje 50 narednikov, ki bodo nato po dveh letih polagali izpit za nižjo realko.

— Posnemajte jih, katoliški duhovniki! V Mostaru je umrl katoliški škof franciškan Bucojnić. Pogreb se je udeležila vsa srbska pravoslavna mostarska duhovščina, na čelu ji škof Zimonić. Med pogrebom so zvonili zvonovi v vseh pravoslavnih cerkvah v Mostaru. Tako tolerantna in človekoljubna je pravoslavna duhovščina, a katoliška?

— Novi srbski bankoveci. Srbska narodna banka je te dni dobila iz Pariza za 5 milijonov bankovcev po 10 dinarjev. Kakor je znano, daje Srbija svoj papirnati denar delati v Parizu.

— Društvo bolgarskih publicistov in pisateljev v Sofiji je imelo te dni občni zbor in se je konstituiralo tako - le: Predsednik S. S. Bobčev, podpredsednik Mihalaki Georgijev, tajnik Kutinčev, blagajnik Stojan Kolarov, odborniki dr. Zlatarov, dr. Najče Ivanov, P. Ropčevski, Georgij T. Pajev in P. Badžov.

Književnost.

— Ante Beg: Narodni kataster Koroške. Založila »Narodna založba«. Strani 80, cena 60 vin., s pošto 70 vin. Ta kataster je prvo delo te vrste v slovenskem jeziku. Ta, na podlagi dolgih osebnih poizvedovanj od kraja do kraja, da, od hiše do hiše sestavljeni kataster podaja najnatančnejšo sliko o narodnostnih razmerah na Koroškem. To delo je sad večletnega, neumornega, z mnogimi težavami združenega dela in obsega najdragocenejši material za spoznanje razmer koroških Slovencev. Pri tem je to sicer drobno, a velevažno delo, pisano tako mično in zabavno, da je bo vsakdo čital z veseljem. Zeleni je, da bi se ta knjižica kar najbolj razširila, ker podaja natančno podobo koroških razmer ter bo tako približala koroške Slovence z drugimi Slovenci. Cena 60 v, s pošto 70 v, je izredno nizka.

— Slovenski sokolski koledar za leto 1911. Uredil dr. Gvidon Sajojovic. VI. letnik. Izdal in založil vadiateljski zbor »Sokola« v Kranju. Poleg običajne koledarske vsebine obsega sokolski koledar tudi obširen strokovni del z ličnimi ilustracijami. V tem delu so tri sokolske koračne pesmi (note in besedilo), razprava »O večnosti in splošnosti sokolske misli«, spisal dr. P., »Ob 25letnici naše budnice« Naprej zastava slave«, spisal Makso Pirnat. »Stanko Vraz«, spisal dr. Fr. Ilešič, »Povelja za redovne vaje v členu, četi in zboru«, spisal dr. Viktor Murnik; »Vadba redovnih vaj«, spisal Miroslav Ambrožič, »Sokolski dom« v Zagorju ob Savi, spisal Ferdo Poljšak, »Telovadnica tržaškega Sokola«, spisal M., »Naše delovanje v letu 1910«, spisal dr. G. S., »Kratice v zvezi slovenskega sokolstva«, dalje statistični izrazi in izkazi zveze slovenskega sokolstva. Izborna urejeno in vsesok jako zanimivo knjižico priporočamo prav toplo.

— Stenski koledar l. 1911. Vsem zasebnikom, trgovcem in uradom priporočam svoj ličen in jako pripraven stenski koledar za leto 1911, zlasti ker mu je cena zelo nizka — samo 30 vinarjev, Fr. Igljč, trgovec s papirnim in galanterijskim blagom, Ljubljana, Mestni trg št. 11 in 12.

Izpred sodišča.

Občinske volitve v Brežicah. ed upravnim sodiščem se je vršila razprava o pritožbi brežičkih Slovencev zoper brežičko okrajno glavarstvo zaradi volilnih imenikov. V obravnavi se je šlo za brežičke občinske volitve, ki so se vršile v pretečenem letu in pri katerih so kot temelj za sestavo volilnih imenikov služili na ukaz okrajnega glavarstva davčni predpisi. Ker je imelo 19 Slovencev, ki so lastniki ene in iste realitete, samo en glas, tedaj so vložili pritožbo zoper okrajno glavarstvo ter zahtevali, da mora biti vseh 19 lastnikov vpisanih v volilni imenik. Okrajno glavarstvo je to pritožbo zavrnilo. Slovenci so se na to pritožili na upravno sodišče, ki je pritožbi ugodilo.

Razne stvari.

* Novi portugalski prapor. Po mnogih preprih, je bil zdaj določen nov prapor republike portugalske. Prapor ima dve barvi: rdečo in zeleno. V sredi je portugalski znak, pa brez krone. Dan, katerega so razvili novi prapor, je bil slavljen kot narodni praznik.

* Jubilej »Narodnih Listov«. Dne 1. januarja bodo slavili »Nar. Listy«, organ mladočeske stranke svoj petdesetletni jubilej. V proslavo svojega jubileja izdajo »Nar. Listy« jubilejni almanah, pri katerem bodo s političnimi, kulturnimi, historičnimi itd. članki sodelovali razni odlični mošje. V njem bo združenih nad sto sedanjih in bivših sotrudnikov »Nar. Listov«.

* Žepni telefoni. Mesto Detroit v Sev. Ameriki je opremilo svoje varnostne organe z malimi žepnimi telefoni. Telefonska uprava je napravila na ulicah okoli 500 kontakt-nih odprtini, v katere je treba samo vtakniti konec žepnega telefona in telefonska zveza s centralo je tu. Tudi privatni telefonski abonenti dobe lahko za majhno mesečno odplačilo žepni telefon, da se lahko odkoderkoli v mestu razgovarjajo z drugimi abonenti.

* Demonstracija proti koncertu vojaške godbe. V Litoměřicah je v zadnjem času jela vojaška godba proti dotedanjim navadi prirediti svoje promenadne koncerte pred škofovo palačo. Nemški nacionalci so to razglasili za provokacijo svobodnemiselnega prebivalstva. In res je bil zadnji koncert v nedeljo odpovedan. Vendar se je zbralo na trgu okoli 300 oseb, ki so demonstrirale z žvižganjem. Del demonstrantov je demonstriral tudi pred vojaškim poljehtvom.

Združitev „Nar. Dnevnika“ in „Slov. Naroda“

S 1. prosincem 1911 se združita „Nar. Dnevnik“ v Celju in „Slovenski Narod“ v Ljubljani v enoten napredni dnevnik. Uredništvo „Narodnega dnevnika“ ostane v Celju nespremenjeno ter bodo dosedanjí uredniki „Narodnega dnevnika“ urejali oddelke „Slovenskega Naroda“, ki bode po Novem letu 1911 trajno določen za Štajersko.

Ravnokar so dozorela pogajanja med izvrševalnim odborom Narodne stranke za Štajersko ter načelstva Narodne založbe v Celju na eni strani in na drugi strani izvrševalnega odbora narodno-napredne stranke na Kranjskem in vodstva Narodne tiskarne v Ljubljani glede izdajanj skupnega narodno-naprednega dnevnika in se je dosegel uvodoma navedeni sklep.

Ta novica se bode raznesla kakor blisk po Slovenskem in marsikateri naš prijatelj in marsikateri sodelavec bode se resno vprašal: „Zakaj se to zgodi?“ in „Ali je to prav ali ne?“ Ni mogoče to važno odločitev naprednih strank na Slovenskem vsem razumljivo razjasniti danes, čutimo pa za primorane, dati vsaj v nekaterih ozirom pojasniti, kaj ta korak ne pomeni in kaj je na drugi strani na njem.

Akoravno je resnica, da je bila ustanovitev posebnega naprednega dnevnika za Štajersko mogoča le vsled velike poštovitvalnosti nekaterih vodilnih oseb Narodne stranke, vendar vzrok prenehanja „Narodnega dnevnika“ ni iskati v zmanjšanju te poštovitvalnosti, ampak so bili merodajni v prvi vrsti taktični razlogi. Isti niso namenjeni javnosti, ampak se bode s tem bavil prihodnji nedeljni glavni odbor Narodne stranke. „Narodni Dnevnik“ se je zelo vživel in bi se ga težko pogrešalo v narodnem in sploh političnem oziru, če bi se ne bilo skrbelo za namestilo. Kot zelo spretno in politično modro potezo je smatrali sklep obeh naprednih strank in dotičnih korporacij, da se zagotovi skupen dnevnik, ki bode ustrezal glede Štajerske političnim potrebam ravno tako, kakor dosedaj „Narodni Dnevnik“. S tem se bode mnogo duševne sile prihranilo za politično organizatorično delo, enako pa tudi prihranilo mnogo gmočnih žrtev. Da bode štajerski oddelke „Slov. Naroda“ v polni meri ostal na višini „Dnevnika“, nam jamči dejstvo, da uredništvo ostane glede Štajerske v Celju. Iste priznane žurnalistične moči bodo delovale žurnalistično glede Štajerske še v naprej. — Dolžnost in korist vevla pa vsem odjemalcem „Narodnega dnevnika“, da postanejo po novem letu vsi naročniki „Slov. Naroda“. Potem bode ta skupni dnevnik mogel posvetiti Štajerski popolno pozornost.

Telefonska in brzojavna poročila.

DRŽAVNI ZBOR.

Volitve v delegacije.

— Dunaj, 15. decembra. Začetkom današnje seje je pred vsem predsednik zbornice klical poslanca Malika k redu, ki je včeraj na nesramen način napadel slovenskega posl. dr. Verstovška. Obenem je tudi predsednik zbornice naznanil, da ni res, da bi prišel dr. Verstovšek iz okužene rodbine.

Nato so se vršile volitve v delegacije. Za Kranjsko je bil izvoljen kot delegat dr. Šusteršič, za njegovega namestnika poslanec Pogacnik, za Koroško je bil izvoljen Dohernig, za Istro, kjer vsled kompromisa pridejo letos Italijani na vrsto, italijanski poslanec Bartholi, za Goriško slovenski klerikalec Fon, za Štajersko sta bila izvoljena, ker letos vsled kompromisa ne pridejo na vrsto Slovenci, krščanski socijalec Wagner in nemški nacionalce Markel. Na Štajerskem — kakor znano — obstoja kompromis, vsled katerega menjavajo pri volitvah v delegacije Slovenci z nemškimi nacionalci, tako da je enkrat voljen Slovenec, drugokrat nemški nacionalce. Slovenski klerikalec se danes v znak protesta, da je bil zadnjič izvoljen za štajerskega delegata proti njihovi volji dvorni svetnik dr. Ploj, volitve niso udeležili ter so s tem sami prelomili kompromis. Za Dalmacijo je bil po dolgem glasovanju izvoljen kot delegat poslanec Tresić in kot njegov namestnik poslanec Ivanišević. Glasovalo pa se je tako — le: Dalmatinski poslancev je bilo danes navzočih samo osem. Pri prvem glasovanju so bili

oddani 4 glasovi za poslance Dulebiča in 4 za Tresića. Vred tega se je vršila še enkrat volitev, katere rezultat pa je bil enak prvemu. Vred tega je potem odločil zbornični predsednik Pattai, ki je pri arežkanju potegnil listek za poslance Tresića. Ravno tak je bil rezultat glede glasovanja o namestniku. Obakrat so bili oddani 4 glasovi za poslance Biankinija in 4 glasovi za poslance Ivaniševića in končno je zopet odločil žreb ter potegnil zbornični predsednik ime poslance Ivaniševića.

Poljaki in Čehi.

S. — Dunaj, 15. decembra. Že v današnjem jutranjem listu smo poročali, da so se vršile včerajšnje tajne konference med Poljaki in Čehi, katerih so se udeležili tudi Slovenci. Danes Poljaki že dementirajo te vesti ter izjavljajo, da so se sicer vršile med Poljaki in Čehi posvetovanja, ki pa so imela zgolj namen, določiti skupno postopanje Poljakov in Čehov v zadevi kanalskega vprašanja. Ta dementi pa ne odgovarja resnici. Faktum je, da so se vršile v stanovanju poslance Kozlovskega konference in da so se pri teh konferencah bavili s celo politično situacijo in da se je posrežilo doseči sporazum vsaj v principijalnih točkah glede skupnega postopanja zlasti med Poljaki in Čehi.

Krščanski socijaleci in Poljaki.

S. — Dunaj, 15. decembra. Krščanski socijaleci so imeli danes konferenco s Poljaki o politični situaciji.

Čehi in glasovanje Slovencev v proračunskem odseku.

S. — Praga, 15. decembra. „Narodni Listy“ se v včerajšnji večerni in današnji jutranji izdaji obširno pečajo z glasovanjem Slovencev v proračunskem odseku ter napadajo dr. Šusteršiča, češ, da je pokazal pri tem glasovanju svojo pravo naravo ter da se je s svojo politiko, ki se menjava vsakih 24 ur, za vedno odbil od Čehov. Kritikujejo njegovo zahrbtost, češ, da Čehom ni naznanil, kako mislijo glasovati slovenski klerikaleci niti včeraj popoldne, ko je bil izrečno za to vprašan od Čehov. „Narodni Listy“ končujejo svoja izvajanja: „Proč od dr. Šusteršiča! Čehi, delajte svojo politiko in ne dajte se voditi od dr. Šusteršiča!“

Ljubljanska županska kriza v parlamentu.

S. — Praga, 15. decembra. K seji proračunskega odseka, ki se je včeraj vršila in o kateri smo obširneje poročali že v današnjem jutranjem listu, imamo poročati še, da se je poslanec dr. Kramar v pozni večerni uri pečal obširno tudi s Hribarjevo afero. Poudarjal je, kako da je vlada postopala z avtonomno občino in da je vsled tega dolžna, predložiti državnemu zboru vse one razloge, ki so bili za njo merodajni, da ni predložila izvolitve Hribarjeve cesarju v potrdilo. Poudarjal je nadalje tudi, da je vlada dolžna pred parlamentom utemeljiti svoje postopanje v tej aferi. Na drugi strani pa je naslikal poslanec dr. Kramar vlado kot kršiteljico državnih temeljnih zakonov, ker je vlada postopala proti Hribarju zgolj iz tega vzroka, ker je ta poslanec v državnem zboru in kot tak naslikal v pravi luči zgodovino septembrskih dogodkov v Ljubljani ter pri tem označil krivdo, ki zadeva v tej aferi vojaštvo. Po državnih temeljnih zakonih poslanec za govore, ki jih govori v parlamentu, ni odgovoren, vlada pa je storila odgovornega Hribarja za njegove govore na ta način, da ga kot ljubljanskega župana radi tega ni priporočala vladarju v potrditev. Proti takemu postopanju vlade pa je treba najodločnejše protestirati.

Avstrijsko poslaniško mesto pri Vatikanu ostane nezasedeno.

M. — Rim, 15. decembra. Ko odide avstrijski poslanik pri Vatikanu baron Szeszen v Pariz, ostane avstrijsko poslaništvo pri Vatikanu nezasedeno do konca leta 1911. Avstrijska vlada se je odločila do tega koraka, ker hoče na ta način izsiliti pri Vatikanu, da odpokliče papeškega nuncijsa Granito del Belmonte iz Dunaja.

Volitve na Angleškem.

M. — London, 15. decembra. Glede volitev na Angleškem so dosedaj znani sledeči rezultati: Liberalcev je izvoljenih 223, unionistov 251, 38 članov delavske stranke, 62 redmontistov in 8 pristašev O'Briena.

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustoslavšek.

Darila.

Za »Sokolaki dom« v Domžalah: br. Kuralt daroval 2 K, br. Majzel, stavo 5 K, za brke 6 K, za glasovir 5 K, nabrano v rožicah K 11'40, gospod Alojzij Lenček, kleparski mojster v Ljubljani 10 K; g. Ivan Nabernik, višje sodni svetnik v p., v Ljubljani, 20 K, br. Kirehner nabral v Ljubljani med sodavičarji K 6'10, nabrano v veseli družbi pri Potočniku v Domžalah K 3'28, g. Igljič, trgovce v Ljubljani, 10 K, g. Franc Janu v Domžalah K 5, naprednjaki iz Mokronoga po br. Vinku Habjanu K 6, gđe. Jankovič iz Mengša K 5, dražba kuharice pri Kuharju K 7'40, nabrano pri Kotniku na Prevojah K 6. — Iz nabiralnikov: Pri Kuharju K 37, na »Novi pošti« K 20, pri Kuharju K 30, pri Vehovcu 7 K, na »Novi pošti« 13 K, pri Gregorcu K 6, pri Kuharju 32 K. Blagim dobrotnikom in marljivim nabiralcem izrekamo najtoplejšo zahvalo ter se jim priporočamo v nadaljno naklonjenost želeč, da se jim pridruži obilo posnemovalcev. Na zdar!

Umri so v Ljubljani:

Dne 13. decembra: Marijana Rogl, zasebnica, 25 let, Rimska cesta št. 6. — Franja Pikec, šivilja, 47 let, Hrvatski trg št. 7.

V deželni bolnici:

Dne 11. decembra: Jera Zupanc, delavčeva žena, 60 let.

Poslano.

COGNAC

Gróf Keglevich István utódaí (Gróf Štefana Kegleviča nasl.) PROMONTOR.

V tuzemstvu in inozemstvu izključno odlikovan s častnimi premijami. 4058

Dobiva se povsod.

Proti prahajem, luskinam in izpadanju las

deluje najbolje priznana

Tanno-chinin tinktura za lase

katera okrepčuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las. 1 steklenica z navodilom 1 kremo. Raspoložljiva se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.

Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, žvečljati, najfinjših pariumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka v Ljubljani Rosljova cesta št. 1.

poleg novosgrajenega Fran Jožefovega jubli. mostu.

Serravallo
Železnato Kina-Vino
Higijentna razstava na Dunaju 1906: Drjavno odlikovanje in častni diplom k slati kolajni.
Povzroča voljo do jodi, okrepča živce, poboljša kri in je rekonval'scentom in malektrvni zelo priporočeno od zdravniških avtoritet. Izborni okus. Vedkrat odlikovano. Nad 6000 zdravniških priporočil.
J. SERRAVALLO, c. h. iz. druž. Italij. — TRIEST-Bahovje.

Zahvala.
Srčno se zahvaljujemo vsem za vsako ljubav, ki so jo kadarsibodi skazovali naši dragi sestri
Mariji
in povodom njene smrti nam. Iskrena zahvala Vam, ki ste jo 13. t. m. pospremili na kraj njenega večnega mira. In to vsem Vam: začenši od milostivih, čistih in blagorodnih gospodov ter veleblagorodnih dam učiteljic in neučiteljic do poslednjega šolske učenke.
Toma, Katarina in Agnesa Zupanci.

Meteorološka poročila.
Vidna oblačnost 100%. Srednja večerajšnja temperatura 8'6, norm. —1'5. Padavina v 24 urah 0'0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Relativna vlažnost	Vetrovi	Nebo
14. 2. pop. 8. sv.	733'2 734'3	9'2 8'5	sl. vzvzh brezvetr.	oblačno
15. 7. zj.	733'6	6'4	slab jug	"

Važno za urade in trgovce!

Ravnokar je izšel

stenski koledar za leto 1911

ki je zelo praktičen za vsakega

Cena 30 v komad

Dobiva se pri založniku

FR. IGLIČ, Ljubljana, 4125

Mestni trg 11—12.

Hiša

z gospodarskimi poslopji in vrtom vse v zelo dobrem stanju, se proda jako po ceni radi preselitve. — Hiša je v prometnem kraju, v njej je dobra trgovina, lepa velika klet za vinsko trgovino itd. Cena 32.000 K.

Pisma pod »M. B. D. 1911“ na upravnishvo »Slov. Naroda«.

Preda se

nova hiša

5 minut od Kostanjevice oddaljena, obstoječa iz 5 sob, kuhinje, dvorane in lepe obokane kleti v podzemlju. Hiša je novozidana ter 12 let hišno-razrednega in najemniškega davka prosta. Pripravna je za vsako obrt, kakor tudi za kakšnega penzionista ker ima zelo mično lego z razgledom na Kostanjevico in okolico.

Opozarja se tudi, da se ima v bližini te hiše zidati novo poslopje c. kr. sodnije.

Vse drugo pove Emil Longo, posestnik in opekarnar, Kostanjevica, Dolenjska.

Oklic!

V konkurnu trgovca Josipa Sameca se bo blago, t. j.

perilo, čipke itd.

ali v celoti, ali v oddelkih prodalo iz proste roke, a ne pod inventurno ceno in sicer najboljšemu ponudniku. Pisemne ponudbe je vpslati najkasneje do 18. decembra

upravniku konkurzne mase. Dne 19. decembra bo blago prevzeti proti gotovemu plačilu. Inventar je na vpogled pri sodišču in upravniku, ki na željo razkaže blago.

IVAN P. VENCAJZ, odvetnik

začasni upravnik konkurzne mase.

V življenju nikdar več!
Namesto 16 kron samo 6 kron.
Ker sem cenil kupil velike tvariče in prodalim svoje prišne horinake
6 K
uro remontoirko iz „Gloria“ srebra
z dvojnimi pokrovom, 36 uram izvirnim remont. kolejem, tehoim na kamenih, pretramo lopo okrože s vremenim pribor. — Konjem, jeklenim ali keram. — Zelo lep kraj naloge za vsako nisko ceno
: 6 kron komad :
prejšnja cena 16 kron
Veržica iz „Gloria“ srebra zraven 1 K
3 leta jamstvo. — Razpoložljiva po povozju.
MAKS BÖHNEL
Dunaj IV., Margaretenstrasse 27/28.

Notarskega kandidata

4056 sprejme
notar J. K. D. v Ljubljani.

Sprejemem takoj 4065

2 učenca

iz dobre hiše v trgovino mešanega blaga. Naslov pri upravi »Slov. Naroda«.

Trgovski pomočnik

starejši, mešane stroke, želi službo premeniti. Nastop 1. januarja 1911.

Ponudbe se naj pošljejo na upravnišvo »Slov. Naroda«.

2 gospoda

se sprejemata na stanovanje in hrano na Marije Terezije cesti št. 1/III.

Za 20 kron mesečno se odda

SOBA

s postrežbo v Spodnji Šiški v Battolnovei vili, v pritličju. Poseben vhod.

Izvežban, samostojen starejši

solicitator

se sprejme v odvetniško pisarno na Štajerskem.

Naslov pove upravnishvo »Slov. Naroda«.

Lepo stanovanje

se odda pod roko od februarja do maja za K 150—; 3 sobe, predsoba, kopalnica, zaprta veranda.

Cesta na Rožnik št. 39 (vila Klepec) I. nadstropje.

Sanssouci

priznana najboljša znamka, izdelki po franc. metodi
Carte d'Or, Carte blanche, . . .
Asti spumante Torino, specialiteta
Bakarska vodica, primorska specialiteta
Gennaro Ossoinack, Gorica
odlikovane šampanjske kleti.
3671 Embalaža gratis.

V „Narodni kavarni“ vsak dan

dunajska

damska godba.

Začetek ob 9. uri zvečer.

Vstop prost.

Za božične praznike
predaja
globoko pod lastno ceno
vse klobuke
za dame in deklice
IDA ŠKOF-VANEK
Pod Trančo.

A. & E. SKABERNE, Mestni trg 10
zaloga manufakturnega blaga.

Največja izbira božičnih daril!

Znižane cene!